

Vilje, vej og servicehund

“Hvad kan din servicehund hjælpe dig med – og hvorfor har du egentlig en servicehund?” De spørgsmål får servicehundebryger Therese Fitzwilliams ofte, og derfor har vi inviteret hende til at fortælle om vejen til og livet med servicehunden Ginny

**TEKST: THERESE FITZWILLIAMS, SERVICEHUNDEBRUGER, DYRLÆGE OG EVENTYRER
& LISE LOTTE CHRISTENSEN, ADFÆRDSKONSULENT I DANSK KENNEL KLUB
FOTO: LISE LOTTE CHRISTENSEN, SERVICEHUNDE.DK OG PRIVAT**

Therese Fitzwilliams er 29 år og kørestolsbruger pga. en rygmærsskade. For lidt over 1 år siden blev hun matchet og samtrænet med servicehunden Ginny. En servicehund er en specialtrænet hund, der hjælper et menneske med fysisk funktionsnedsættelse med forskellige opgaver i hverdagen.

STH

Servicehunde til Håndicappede (STH) er en privat velgørende forening, der er internationalt akkrediteret og medlem af ADI – Assistance Dogs International. STH udplacere servicehunde til børn, unge og voksne med fysisk funktionsnedsættelse.

Læs mere om STH servicehunde på servicehunde.dk

Før jeg overhovedet kan se Therese, kan jeg høre hende. Hun har en utrolig smittende latter, og jeg kan høre hende grine: "Hey Ginny, vent på mig, din lille flødekaramel". Rundt om hjørnet kommer en smuk golden retriever med en fletkurv i munden og en hale, der logrer på fuld kraft. Lige bag hunden kommer en storsmilende Therese i fuld fart – i kørestol. Ginny kigger tilbage, stadig med kurven

i munden, og sætter farten en anelse ned, mens halen logrer i uændret tempo. De to har noget særligt sammen, det er tydeligt at se. Vi går sammen gennem det grønne område. Ginny sætter kurven på stien og kaster sig så ned i det fugtige græs og ruller rundt – iført den blå ID-vest, som signalerer, at hun er en særlig hund på job. Therese bryder igen ud i grin: "Ej altså Ginny, din frækert, jeg har lige vasket din ID-vest". Ginny kommer hurtigt på benene, ryster sig og tager logrende kurven i munden, som om intet var hændt.

– Mine hænder er jo optaget af at køre kørestolen, så kurven er Ginnys opgave, men hun har jo stadig hundebehov, griner Therese med henvisning til rulleturen på græsset. Vi griner og går indenfor.

SAMLER BÅDE STORT OG SMÅT OP

Vel inde i varmen flytter Therese fra kørestolen til en blød stol. – Det er rart at skifte siddestilling, forklarer hun. I processen falder hendes mobil ud af lommen og havner inde under stolen – udenfor hendes rækkevidde. Næppe høres lyden af mobil mod gulv, før Ginny har retning mod mobilen. I en glidende bevægelse smyger Ginny sig ind under stolen, tager forsigtigt mobilen i munden og leverer den til Therese. "Tak Ginny, hvor er du altså god!", lyder det fra Therese, mens hun nusser hende bag ørerne.

– Jeg taber tit ting, og Ginny samler alt muligt op for mig, både stort og småt, forklarer Therese. Ginny får en godbid, og vi tanker kakao

i koppen og gør klar til en samtale om Thereses vej til og livet med servicehunden Ginny.

Jeg spørger Therese, om hun vil fortælle om ulykken og sit liv, før hun fik servicehund. Om dyrlægestudiet i kørestol. Om første møde med servicehunde og i særdeleshed Ginny, og ikke mindst om hendes liv og drømme fremadrettet. Her er Thereses fortælling:

ULYKKEN I HOLLAND

– I 2018 er jeg 23 år, og livet kører på skinner. Jeg er i gang med mit drømmestudie og læser til dyrlæge. Jeg har lige færdiggjort bachelordelen af uddannelsen og har et meget almindeligt ungdomsliv med veninder, kæreste og studiejobs. Selvom jeg på studiet mest interesserer mig for familiedyrene, så ved jeg, at der venter et meget svært stordyr-fag efter sommerferien, og jeg tænker, at det nok er bedst at bruge en del af sommerferien i praktik hos en hestedyrlæge. Og hvorfor ikke kombinere det med en udlandsrejse? Jeg finder en hestedyrlæge i Holland, der søger en assistent, pakker kufferten og tager afsted.

– Dagene går med at assistere dyrlægen, tage røntgenbilleder, raspe hestetænder og lave halvhedsundersøgelser. På mine fridage besøger jeg turistmål med en jævnaldrende amerikansk praktikant. Men et par uger inde i opholdet går det helt galt. En ung hingst springer op ad mig, og jeg lander på jorden i uendelige smerter. Hele min

Drømmen om dyrlægejobbet blev til virkelighed for Therese, men det var en kamp, og der var store bump på vejen. Nu nyder hun at gøre en forskel for familiedyr på Sams Dyreklinik i Asnæs.

Hvis jeg har hænderne fulde, kan Ginny være en "forlængelse" og tage imod ting til mig.

I en glidende bevægelse smyger Ginny sig ind under stolen, tager forsigtigt mobilen i munden og leverer den til Therese.

krop gør ondt, men jeg kan ikke mærke mine ben. I mit hoved gennemgår jeg listen af differentialdiagnoser på "pludseligt ophør af følesans i benene efter akut traume", og den er ikke ret lang. Så selvom den hollandske dyrlæge spørger, om jeg ikke vil forsøge at sætte mig op, så insisterer jeg på at blive liggende, til ambulancen kommer med et "spine-board".

– På hospitalet bekræfter scanningerne det, jeg frygtede. Jeg har brækket ryggen og lavet uoprettelig skade på min rygmarv, og lægen konstaterer tørt, at jeg ikke kommer til at gå igen. I den efterfølgende tid svinger jeg mellem en dyb sorg over det liv, jeg nu må vinke farvel til, og en klyngen til et håb om, at der venter et godt liv forude på trods. Jeg bliver kørt den lange vej fra Holland til Danmark i en ambulance og ender på Klinik for Rygmarvsskader i Hornbæk. Eksperterne fortæller mig, at jeg skal regne med at være indlagt et halvt år endnu. "Men jeg skal jo fortsætte på dyrlægestudiet til september", protesterer jeg. Lægen virker lidt forundret over, at jeg har i sinde at fortsætte mit dyrlægestudie, men får det gjort klart, at studiestart til september ikke bliver muligt.

KAMPEN TILBAGE

– De næste mange måneder er en sej kamp. En kamp for at genoptræne en skadet krop og en kamp for at fortsætte på min drømmeuddannelse som dyrlæge. Jeg kan ikke forestille mig at lave noget andet, jeg elsker dyrlægestudiet, og jeg er god til det. Dagene på hospitalet går med fysioterapi, ergoterapi og sygepleje. Mest af alt savner jeg dyrene. Jeg savner deres >

“

I den efterfølgende tid svinger jeg mellem en dyb sorg over det liv, jeg nu må vinke farvel til, og en klyngen til et godt liv forude på trods

Therese Fitzwilliams

– Når servicehunden har sin STH ID-vest på, er den i lovens øjne et hjælpemiddel, og jeg må medbringe Ginny steder, hvor familiehunde ikke har adgang. Ginny er f.eks. med i supermarkedet, i træningscentret, på museum, restaurant og til lægen.

bløde pels og nærvær. Jeg skriver til en hundetræner i lokalområdet og forklarer min situation. Hunde må ikke komme ind på hospitalet, men de må komme i hospitalets have. En dag stiller hundetræneren med et hvalpehold i hospitalets have. Alle patienter er rullet ned i haven, og der er smil og tårer, mens de glade, bløde hvalpe tumler rundt med hinanden og kravler op i kørestolene. Jeg kan mærke, at de søde hvalpe lapper mit knuste hjerte. Da de tager afsted, bliver hospitalet igen gråt.

MØDET MED SERVICEHUNDENE

– Jeg hører, at der snart kommer nogle servicehunde og -brugere på hospitalet for at fortælle om livsstilen, det kræver at være servicehundebriker og vise, hvad de kan hjælpe med. Jeg glæder mig som et lille barn, og servicehundene skuffer ikke. Hele fem servicehundeteams fra Servicehundene til Handicappede møder op. Servicehundene bærer kurve og henter genstande og hjælper deres ejere af med tøjet. Jeg er virkelig imponeret. Det er meget tydeligt, at de her servicehunde

“

**Mens dyrlæge-
drømmen virker mere
og mere umulig, og
jeg til tider tænker,
at hvis jeg ikke kan
blive dyrlæge, så
kan det hele også
være lige meget, så
redder tanken om en
servicehund mig**

Therese Fitzwilliams

er noget særligt. De har et helt særligt fokus på deres bruger, og de springer rundt af glæde, når de får lov til at løse opgaver.

Samme aften skriver jeg ansøgningen til STH Servicehundene fra min hospitalsseng. Drømmen om en servicehund giver et helt nyt håb for tilværelsen. Mens dyrlægedrømmen virker mere og mere umulig, og jeg til tider tænker, at hvis

jeg ikke kan blive dyrlæge, så kan det hele også være lige meget, så redder tanken om en servicehund mig. For måske kan det alligevel blive et okay liv med sådan en ved min side.

DET UMULIGE BLEV MULIGT

– Med hjælp fra min veninde Anne finder vi alle de rigtige paragraffer og argumenter frem og præsenterer dem for dyrlægestudiets ledelse. De holder fast på, at det ikke bliver muligt for mig at gennemføre dyrlægestudiet i kørestol, men de erkender, at deres afvisning er ulovlig. Jeg klør på, og et år senere ruller jeg ind på Københavns Universitet. Jeg kravler op ad trapper og finder løsninger på alle de udfordringer, der opstår. Jeg finder en el-kørestol med en særlig stå-funktion, der kan rejse mig op, så jeg kan undersøge dyr stående. En engangskørestol bliver anskaffet til besøg i svinestalde og så videre og så videre. Jeg gennemfører alle øvelser og består alle eksamener, og i den sidste del af studiet specialiserer jeg mig indenfor katte og hunde, som det hele tiden har været planen.

– På Universitetshospitalet for Familiedyr er min studietid let. Jeg passer alle mine patienter lige så godt og hurtigt, som de andre studerende gør. Når jeg opererer, foregår det i en særlig hæve-sænkbare stol, som er lavet til humane kirurger, så den opfylder alle hygiejnekrav. Jeg afslutter studiet med et speciale i samarbejde med DKK, hvor jeg bruger timevis i laboratoriet på at oprense og teste DNA fra engelske

Therese og Ginny mødes flere gange om året til opfølgende træning med andre STH servicehundeteams. Det har de meget glæde af, forklarer Therese. Det var her, hun fik inspiration til at lære Ginny at hente kørestolen.

struktører, og fire færdigtrænede servicehunde. Gennem weekenden bliver vi introduceret til teoriundervisning om, hvordan hunde lærer, om adfærd, belønningsstrategier, hundens røgt og pleje, og hvad man kan forvente sig af livet med servicehund. Mellem teoriundervisningen er der en masse praktiske øvelser, hvor vi træner på skift med alle fire servicehunde.

– De er alle sammen enormt søde og dygtige. Men fra første øjeblik, synes jeg, at Ginny er noget særligt. Hun er en meget smuk hund, og hun udfører alle opgaver med stor arbejdsiver. Og så tilbyder hun en meget intens øjenkontakt. Når hun kigger på mig med sine store brune øjne, er det som om, hun ser helt ind i min sjæl og reparerer alt det, der er gået itu derinde. Ginny gør stort indtryk på mig.

bulldogs. Fire år efter ulykken står jeg med mit eksamensbevis i hånden og kan kalde mig dyrlæge. Jeg får også job med det samme på en smådyrsklinik, Sams Dyreklinik i Asnæs, hvor jeg stadig arbejder. En kæmpe succes, som fejres med familie og venner.

FØRSTE MØDE MED SERVICEHUNDEN GINNY

– Drømmen om servicehund er intakt, og det kan kun gå for langsomt, griner Therese. – Jeg er lige startet på mit nye job som dyrlæge, da jeg bliver inviteret til teamtræning hos STH Servicehundene. Første træning varer tre dage. Vi er fire personer, der træner med STH's in-

VENTER TO UGER I SPÆNDING

– Selvom jeg er helt nybegynder i servicehundetræning og ofte får sagt en kommando forkert eller timet en belønning dårligt, så tilgiver hun det hele og gør alt, hvad hun kan, for at løse opgaverne. Det er >

1/2 ann

”Ginny! Apport kørestol”, lyder det i en frisk tone fra Therese. Ginny er straks på benene og med en snuptag har hun fat i fodstøtten på kørestolen, der bliver trukket retur til Therese, som roser hende begejstret.

virkelig en sjov weekend, og jeg lærer rigtig meget om hundetræning, som jeg kan tage med mig på mit dyrlægejob. Da weekenden er slut, får vi lov til at ønske, hvilken hund vi helst vil matches med. Og så er det ellers hjem og vente i spænding. Jeg har det helt som at være nyforelsket. Jeg tænker på Ginny konstant og drømmer om, hvordan mit liv med servicehund vil blive. Efter et par uger kommer beskeden, jeg havde håbet på: STH’s instruktører synes, jeg skal fortsætte træningen med servicehunden Ginny.

– Herefter mødes jeg jævnligt med STH’s trænere og de andre servicehundebrugere på holdet og træner. Servicehundene kan deres job, men det kræver øvelse at blive en god servicehundebrunder. Vi knokler på med træningen og består også den såkaldte internationale offentlighedstest, der sikrer, at vi som team kan begå os steder, hvor familiehunde ikke må komme. Efter et par måneders træning kan Ginny endelig flytte hjem til mig. Jeg har taget en uge fri fra arbejde for at holde ”hundebarsel”, og jeg nyder ugen i fulde drag. Hver dag tager vi på eventyr i en ny hundepark for at finde ud af, hvilke der er bedst. Livet med servicehund er alt, hvad jeg kunne drømme om og mere til.

STORE OG SMÅ EVENTYR

– Jeg kan godt lide tanken om, at Ginny og jeg finder eventyret i hverdagen. Hun er med mig overalt: på arbejde, i supermarkedet, i træningscentret, på museum, på restaurant, til lægen og på rejser. Faktisk har vi næsten ikke været adskilt, siden hun flyttede ind. Når vi er på farten, hjælper hun mig med at bære mine ting i en kurv, hun bærer i munden. Hun er også god til at samle ting op, når jeg taber dem, og hente ting til mig, f.eks. når jeg har sat mig godt til rette i sofaen, men har glemt fjernbetjeningen, eller når jeg har glemt mine nøgler eller hue i bilen. Som kørestolsbruger tager det lang tid at komme op af sofaen eller ind i bilen, så Ginny er en kæmpe hjælp. – Det er også Ginny, der åbner og lukker døre, skabe og skuffer i mit

“

Det er også Ginny, der åbner og lukker døre, skabe og skuffer i mit hjem og bærer skraldeposen ud, og der er ingen tvivl om, at hun gør det med glæde

Therese Fitzwilliams

hjem og bærer skraldeposen ud, og der er ingen tvivl om, at hun gør det med glæde. Når vi kommer ind fra tur, hjælper hun mig af med jakken, skoene og handskerne. Jeg har hende også altid med mig på toilettet, for en gang imellem sker det, at kørestolen triller uden for rækkevidde, men så trækker Ginny i fodstøtten og henter stolen til mig. – Ginny er også fuld af ballade, og det giver anledning til mange gode grin. På vej hjem fra arbejde stopper vi tit ved en strand eller en hundeskov. Hun har mange gode legekammerater, og det er tydeligt, at hun nyder sin arbejdstid lige så meget som sin fritid. Jeg nyder også alle de lange ture i naturen.

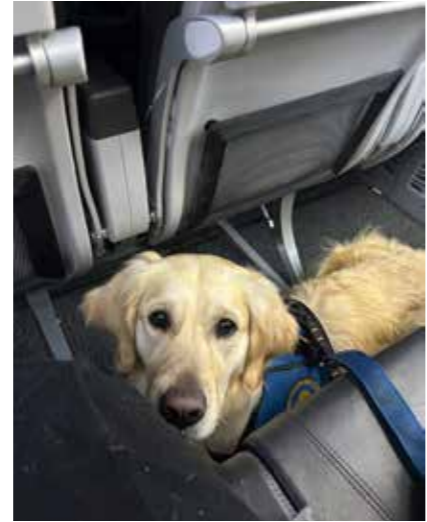
MED FLY, FÆRGE OG TOG

– Ginnys hundepas er blevet brugt en del i løbet af det år, hun har boet hos mig. Vi tager nemlig også gerne på eventyr udenfor landets grænser. Vi har rejst med tog til Stockholm og boet på hotel. Sverige er meget hundevenligt, og det gav mig mod på mere. Da vi skulle hjem, virkede elevatoren til perronen ikke, og personalet sagde, at de ikke kunne nå at gøre noget. Hvis jeg ville nå toget, måtte jeg selv finde op ad trapperne. Så jeg måtte ud af kørestolen, ned at sidde på trap- >

1/1 ann

I Barcelona, skulle kirken La Sagrada Familia selvfølgelig besøges. Therese og Ginny delte oplevelsen med veninden Barbara.

– Som godkendt servicehund må Ginny sidde i flykabinen. Hun ligger fint ved mine fødder. Ginny tager det hele i stiv pote.

– På rejser med færge og fly er det vigtigt at servicehunden er tryk ved at tisse og besøge på særlige steder. Det har vi trænet og mestrer nu.

pen og skubbe mig op ad trappen trin for trin. I den situation var jeg nødt til at stole på, at Ginny blev hos mig, selvom jeg slap linen på en meget befærdet banegård. Hun var så cool og blev lige ved min side – og vi nåede toget hjem til Danmark.

– Vi har også været ude at flyve. Jeg mødtes med en veninde til en uges ferie i Barcelona. Hun fløj fra Billund, og Ginny og jeg klarede flyvturen fra København alene. Fordi Ginny er certificeret STH servicehund, måtte hun ligge ved mig i flykabinen – så jeg var jo ikke helt alene. Ginny var helt rolig under flyvturen. I Barcelona besøgte vi flere hundeparker og mødte lokale og deres hunde. Det var virkelig interessant, og de var imponerede over den danske servicehundeturist. – Senest har vi været alene på minicruise til Oslo. Selvom Ginny er trænet til at tisse på signal, så var jeg alligevel lidt nervøs for, om hun ville gøre brug af skibets hundetoilet, som er en stribe kunstgræs, der er rullet ud på dækket. Hun skulle lige bruge et par minutter på at kigge ud over rælingen, men så gik hun en runde, og da jeg igen sagde "Ginny – tis så", som er hendes signal, så satte hun sig. Øj, jeg var stolt! Vi hyggede os på båden og nød de mange underholdningsmuligheder.

I Oslo var vi på sightseeing i meget bakket terræn og fandt selvfølgelig også en lokal hundepark og hilste på nye, norske hundevenner.

NYE EVENTYR FORUDE

Afslutningsvis bliver jeg nysgerrig på, hvad fremtiden mon bringer for servicehundeteamet – er der nye eventyr forude? Thereses ansigt lyser op igen. – Ja da, det er der! Hjemme på køleskabet hænger flere flybilletter til spændende rejsemål, fortæller hun.

Vi skal runde vores samtale af, og Therese skal retur til kørestolen, men under vores snak er den blevet skubbet lidt væk og er nu uden for rækkevidde. "Ginny! Apport kørestol", lyder det i en frisk tone fra Therese. Ginny er straks på benene og med en snuptag har hun fat i kørestolen, og den bliver trukket retur til Therese, som roser hende begejstret.

– Skal du egentlig rejse alene?, spørger jeg nysgerrigt. Therese griner. – Nej da, Ginny skal da med, så jeg er jo aldrig alene. Og det er selvfølgelig til hundevenlige rejsemål, forsikrer Therese mig og ser stolt på Ginny, der svarer med logrende hale.

1/1 ann